

[Buhl.]

holde igen overfor de stærke Udsving, ikke alene de stærke Udsving opefter, men ogsaa de stærke Udsving nedefter, hvor Børsmentaliteten er et meget stemningsbevæget Moment, et alt for stemningsbevæget Moment.

Desuden indeholder Lovforslaget Bestemmelser om Ydelse af Byggelaan, saaledes at en Afvikling først behøver at finde Sted indenfor en Periode af to Aar, hvilket utvivlsomt ogsaa vil være en meget gavnlig Foranstaltning.

Det er ligeledes naturligt, at der i Lovforslaget stilles Midler til Raadighed til Afbødning af de Vanskeligheder, som kan opstaa paa Grund af Henstandslovgivningen, naar disse Midler kun stilles til Raadighed — hvad Lovforslaget jo ogsaa gaar ud paa — under betryggende Sikkerhed.

At Fondens Størrelse og de nærmere Vilkaar for Forrentning o. s. v. maa afhænge af Forholdenes Udvikling, maa afhænge af, hvorledes nu hele denne Lovgivning kommer til at virke, forekommer mig givet, og derfor maa det ogsaa siges at være naturligt, at der ikke i selve Lovforslaget fikseres faste Bestemmelser i saa Henseende.

Der er jo samtidig med Rente- og Krisefondsforlaget forelagt et Forslag om Lettelse af den enkelte Konvertering, saaledes at der bliver Mulighed for at benytte visse Reguleringer, visse Omskrivninger indenfor Kreditforeningslaanene, selv uden at der iværksættes en almindelig Konvertering. Jeg vil mene, at navnlig Forslaget om, at der indenfor de lukkede Serier kan finde en Nedskrivning Sted af Hovedstolen, vil være en Foranstaltning, der i mange Tilfælde kan faa stor Betydning. Laanene er blevet saa store, at en saadan Omskrivning vil medføre en følelig Lettelse af de aarlige Udbetalinger.

De her foreliggende Forslag betegner sammen med Forslagene om Støtte for Byggeriet og anden produktiv Virksomhed, der for Tiden behandles her og i det andet høje Ting, et dristigt Forsøg paa i størst muligt Omfang at løse de bundne Kræfter og at ophjælpe de af Krisen ødelagte Erhvervs muligheder i By og paa Land. Det er let nok at rejse Betænkeligheder og paa vise Vanskeligheder ved en saadan omfattende Lovgivning, men gold Kritik gør det

nu en Gang ikke i et saadant Forhold. Livet kræver sin Ret, og den Vej, man her er slaaet ind paa, er den samme, som man i stadig stigende Udstrækning ogsaa synes at ville gaa i andre Lande. Det, det gælder om, er at hjælpe den sunde menneskelige Opdrift paa Gled, og det er min Tro, at man gennem de Foranstaltninger, som Rigsdagen nu i saa stor Udstrækning beskæftiger sig med paa den aktive Krisepolitikens Omraade, vil naa at skabe en Lysning i den vanskelige Tid, vi gennemlever. Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslagene til hurtigt og velvillig Behandling.

Stein: De Lovforslag, som foreligger til Behandling her i Dag, er jo et Led i det saakaldte store Kriseforlig og vel næst efter Kronesænkningen det betydningsfuldeste Led i hele det Kompleks, Forliget omfatter. Der er af de foregaaende Talere knyttet en Række Forhaabninger til Virkningerne af de foreliggende Lovforslag. Jeg maa desværre sige, at jeg aldeles ikke kan dele disse Forhaabninger.

Der er allerede af den højtærede Minister gjort saa udførligt Rede for Lovforslagenes Indhold, og de har desuden været omtalt saa udførligt paa anden Maade i den senere Tid, at der ikke for mig er nogen Anledning til at gaa i Detailler eller ofre mange Ord paa Enkeltheder. Udgangspunktet eller, om man vil, Baggrunden for Forslagene er den Opfattelse, at Udlaansrenten her i Landet ligger paa et for højt Niveau. Jeg skal ikke modsige dette, for jeg ved det ikke, lige saa lidt som den højtærede Minister eller andre, der har haft Ordet, ved noget derom. Danmark er nu en Gang et kapitalfattigt Land, der aldrig har kunnet regne med den samme lave Rente som de store, mere kapitalstærke Lande, og Renten er ikke noget, man vilkaarligt kan fastsætte. Som alle Priser er den et Produkt af Tilbud og Efterspørgsel, men ogsaa andre Faktorer spiller ind. Udlaan finder Sted under mange forskellige Former og til mange forskellige Formaal, der ikke alle kan skæres over een Kam, og Renten er ikke alene et Kapitalvederlag, den inkluderer tillige baade Omkostninger og Risikopræmie. Men man mener altsaa fra Regeringens og fra Venstres Side, at